

Handreiking Evenementenveiligheid 2011

Deel V, risicoprofiel evenement

versie 17.02.2012 (voorlopig vastgesteld door VB)

Handreiking Evenementenveiligheid 2011, deel V ***Risicoprofiel Evenement***

© 22-12-2011, conceptversie 1.0 t.b.v. besluitvorming managementraden/veiligheidsberaad

De handreiking bestaat uit vijf min of meer autonome delen. Deel I en II komen tot stand onder verantwoordelijkheid van het Veiligheidsberaad. Deel V onder verantwoordelijkheid van het PortefeuillehoudersOverleg Crisisbeheersing. De definitieve versies van de delen I, II en V zullen worden gepubliceerd na positieve besluitvorming binnen de managementraden van brandweer, GHOR en politie, het Landelijk Overleg Coördinerend Gemeentesecretarissen en het Veiligheidsberaad. Deel III komt tot stand onder verantwoordelijkheid van het ministerie van Veiligheid en Justitie. Deel IV wordt gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (programma Slim geregeld, goed verbonden).

Auteurs

H. van Hijum MCDm, Politieacademie
Drs. R.H. Johannink MCDm, VDMMP
Dr. E. Pruyt, TU Delft
N.K. van As, VDMMP

Druk

1^e

Disclaimer

Deze publicatie is met grote zorgvuldigheid samengesteld. De auteurs kunnen niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade als gevolg van mogelijke onjuistheden en/of onvolkomenheden in deze publicatie.

Over copyright

Op deze publicatie rust geen copyright. Bij (her)gebruik in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaarmaking in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier in officiële publicaties, graag wel de bron vermelden. Vragen en verbeteringen zijn meer dan welkom op: www.infopuntveiligheid.nl.

Inhoud

1.	Inleiding	4
2.	Handleiding gebruik Risicoprofiel evenement	6
	Bijlage I Wenkende perspectieven	15
	Bijlage II Mogelijke Maatregelen (aandachtspunten)	16
	Bijlage III Mogelijke tips en Tricks	20
	Risicofase (proactie en preventie)	22
	Incidentenfase (preparatie en repressie)	31
	Herstelfase (nazorg)	34

1. INLEIDING

Uitgangspunten

Deel V kan niet los worden gezien van de beschreven uitgangspunten in deel I van de handreiking evenementenveiligheid (hierna HEV) en (de uitwerking) van het procesmodel evenementenveiligheid in deel II. De volgende uitgangspunten zijn dan ook relevant:¹

- De organisator van een evenement dient op basis van een (digitaal) aanvraagformulier een melding/aanvraag in. Een uitvraagprotocol bevordert het ontsluiten van informatie voor een succesvol verloop van processtap 2. De Evenement assistent kan hierbij ondersteunen, zie deel IV.
- Voor het bepalen van de behandelaanpak wordt - op basis van een risicoscan - het evenement geclassificeerd. De HEV gaat uit van classificatie in een meldingsplichtig (0), regulier (A), aandachts- (B) of risicovol (C) evenement. Zie ook deel III van deze handreiking.
- De behandelaanpak betreft het weigeren of (onder voorwaarden) verlenen van relevante vergunningen/ontheffingen, al dan niet op basis van een monodisciplinair of integraal veiligheidsadvies. Bij een risicovol evenement wordt een adviesfase ingelast en optioneel bij aandachtsevenementen. Tot slot vindt registratie plaats van de aankondiging, melding of vergunning op de evenementenkalender. Deze kalender en het verzoek voor een integraal veiligheidsadvies vormen het begin van de derde processtap: signaleren en integraal adviseren.
- Belangrijke deelprocessen binnen die derde processtap zijn het inventariseren en analyseren van risico's en capaciteiten voor het beïnvloeden daarvan: het 'risicoprofiel evenement'. Dit risicoprofiel ondersteunt de integrale advisering.

Bij het ontwerp van het risicoprofiel evenement zijn de incidenttypen gecategoriseerd tegen de achtergrond van de Handreiking regionaal risicoprofiel. De te behalen maatregelen en voorzieningen (capaciteiten) zijn gecategoriseerd tegen de achtergrond van het Referentiekader regionaal crisisplan.²

Relevante incidenttypen

De methode waarvan gebruik wordt gemaakt om de risico's te inventariseren en analyseren is de Nationale Risicobeoordelingmethodiek. Uitgangspunt is een *all-hazard approach*. De voor het evenement relevante incidenttypen zijn geweld, gedrang en ongelukken.

Geweld heeft betrekking op rellen, massale vechtpartijen en andere gewelddadigheden. Voor wat betreft aanslagen op objecten, subjecten en diensten in het kader van het 'stelsel bewaken en beveiligen' wordt verwezen naar de door de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid ontwikkelde werkwijze bij nationale evenementen.

Gedrang heeft betrekking op verdrukking/stuwing binnen menigten, als gevolg van een hoge dichtheid van mensen op een bepaald grondoppervlak, een grote mate van ingeslotenheid

---

¹ Voor een meer gedetailleerde beschrijving van deze processtappen wordt verwezen naar deel I en II HEV.

² Voor een verdieping van de categorisering wordt verwezen naar de Handreiking regionaal risicoprofiel en het referentiekader regionaal crisisplan.

van mensen (beperkte bewegingsruimte en vluchtwegen) en een 'triggerincident' waardoor de stuwning wordt veroorzaakt.

Ongelukken hebben betrekking op incidenten op of in de directe omgeving van het evenemententerrein. Deze incidenten zijn ontleend aan de maatschappelijke thema's uit de Handreiking regionaal risicoprofiel.

Voor wat betreft de impact van elk incidenttype wordt uitgegaan van vijf van de tien gehanteerde criteria in de Handreiking regionaal risicoprofiel, namelijk: doden, gewonden of zieken, lichamelijk lijden, sociaal psychologische impact (angst/woede) en aantasting lokaal of regionaal bestuur. Eventueel kunnen de impactcriteria economische en ecologische veiligheid ook worden gewogen.

Capaciteiten

Een tweede subactiviteit bij processtap drie is het inventariseren en analyseren van de capaciteiten. Hiervoor is aangesloten bij de definities van de capaciteiten uit het Referentiekader regionaal crisisplan. De capaciteiten zijn - in afwijking van de Handreiking regionaal risicoprofiel - als volgt gecategoriseerd: ordehandhaving, opsporing, brand- en ongevalsbestrijding, emissiebestrijding, acute gezondheidszorg, publieke gezondheidszorg, communicatie, publieke zorg en omgevingszorg. De samenhang tussen de risico- en capaciteitanalyse is als volgt te visualiseren:

		RISICOANALYSE / INCIDENTSCENARIO'S		
		'GEDRANG'	'GEWELD'	'ONGELUKKEN'
CAPACITEITENANALYSE	ORDEHANDHAVING	RISICOANALYSE + CAPACITEITANALYSE = RISICOPROFIEL EVENEMENT		
	OPSPORING			
	BRONBESTRIJDING			
	EMISSIEBESTRIJDING			
	ACUTE GEZONDHEIDSZORG			
	PUBLIEKE GEZONDHEIDSZORG			
	COMMUNICATIE			
	PUBLIEKE ZORG			
	OMGEVINGSZORG			

Het maken van een risicoprofiel is niet eenvoudig en vergt enige oefening. Het ontwikkelde hulpmiddel ondersteunt de (integrale) beeld-, oordeels- en besluitvorming over incidentscenario's bij het evenement en de daarop af te stemmen maatregelen en voorzieningen (capaciteiten). Het volgende hoofdstuk beschrijft stap voor stap het gebruik van het risicoprofiel evenement.

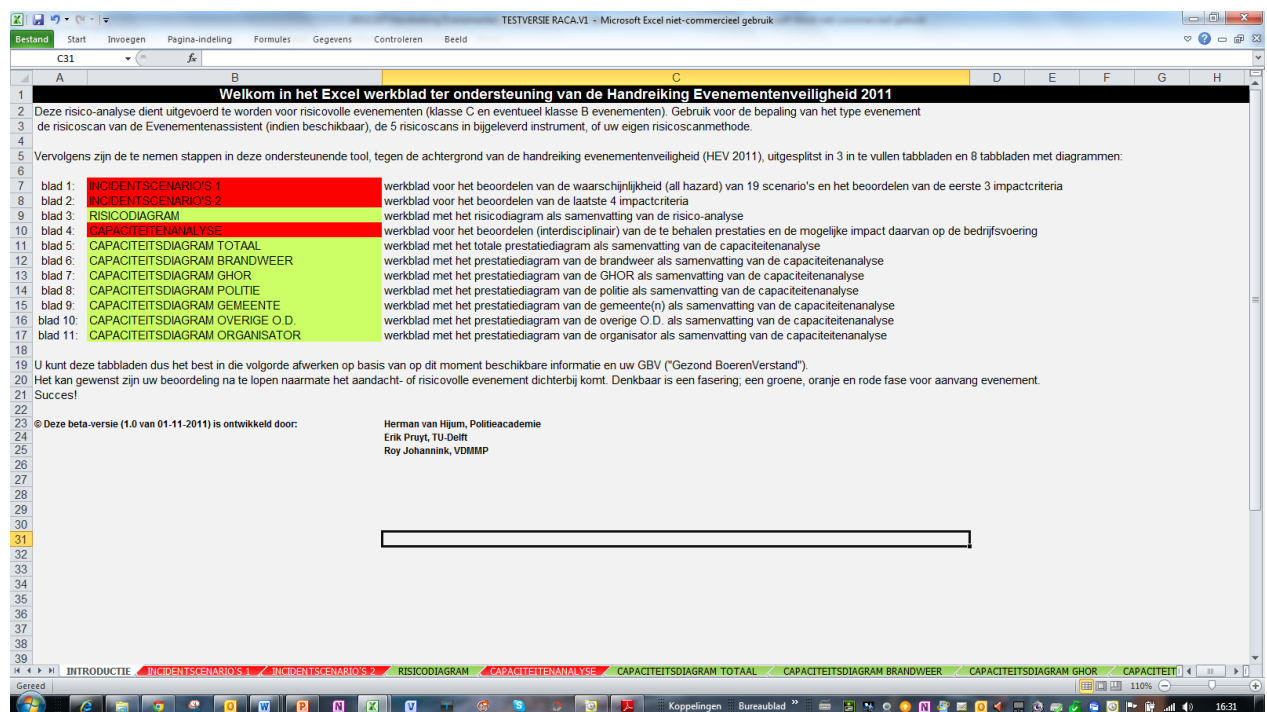
2. HANDLEIDING GEBRUIK RISICOPROFIEL EVENEMENT

Uitgangspunten bij het gebruik van het risicoprofiel evenement zijn:

- het evenement is op basis van de risicoscan geclassificeerd als risicovol evenement
- de vergunningverlener last een adviesfase in en nodigt relevante partijen uit
- de partijen beschikken over relevante gegevens voor het inschatten van risico's
- de partijen zijn bekend met de werkwijze op basis van de handreiking evenementenveiligheid en
- de partijen zijn geïnstrueerd in het gebruik van het risicoprofiel evenement.

Stap 1. Open het programma

Download het Excelprogramma 'risicoprofiel evenement' van Infopunt Veiligheid (link: www.infopuntveiligheid.nl/Publicatie/DossierItem/69/2506/handreikingevenementenveiligheid-2011.html). Open de werkmap en het volgende introductiescherm verschijnt:

De werkmap bevat naast het introductiescherm tien tabbladen, waaronder drie invullijsten: 'incidentscenario's 1', 'incidentscenario's 2' en 'capaciteitanalyse'. De overige tabbladen bevatten de resultaten van deze drie invullijsten, namelijk de risico- en capaciteitsdiagrammen.

Sla voor het invullen van de vragen het programma op met de naam van het evenement en datum waarop het evenement plaatsvindt. Bijvoorbeeld: Evenement 'naam' 2012.01.01.

Stap 2. Openen tabblad incidentscenario's 1

Open het tabblad incidentscenario's 1 en u ziet het hierna volgende scherm. Hier wordt in de linkerkolom een opsomming gegeven van incidenttypen. Elke cel waarin een incidenttype wordt weergegeven is uit te vouwen via het klikken op het uitvouwsymbool. Na het uitvouwen kan worden gekozen voor de verschijningsvorm van het incidenttype. De verschijningsvormen zijn ter verduidelijking van het incidenttype. Bijvoorbeeld bij het incidenttype 'extreem weer'.

Incidenttypen op of in de directe omgeving "plaats(en) evenement"	Beoordeling waarschijnlijkheid	Impactcriteria fysieke veiligheid als gebeurtenis zich voordoet		
	Waarschijnlijkheid	Doden	Gewonden/Zieken	Lichamelijk lijden
4 GEWELD	4	D	E	A
	Waarschijnlijkheid	Doden	Gewonden/Zieken	Lichamelijk lijden
8 GEDRANG	6	A	B	E
	Waarschijnlijkheid	Doden	Gewonden/Zieken	Lichamelijk lijden
13 AANSLAG	0	0	0	0
	Waarschijnlijkheid	Doden	Gewonden/Zieken	Lichamelijk lijden
20 BEDREIGING VOLKSGEZONDHEID	0	0	0	0
	Waarschijnlijkheid	Doden	Gewonden/Zieken	Lichamelijk lijden
27 OVERSTROMING	0	0	0	0
	Waarschijnlijkheid	Doden	Gewonden/Zieken	Lichamelijk lijden
33 NATUURBRAND	0	0	0	0
	Waarschijnlijkheid	Doden	Gewonden/Zieken	Lichamelijk lijden
41 EXTREEM WEER	0	0	0	0
42 Koude golf				
43 hitte golf				
44 storm/windhoos				
45 extreme neerslag				
46 extreme dooi				
47 (laaghangende) mist				
	Waarschijnlijkheid	Doden	Gewonden/Zieken	Lichamelijk lijden
49 OVERIGE INCIDENTTYPEN NATUURLIJKE OMGEVING	0	0	0	0
	Waarschijnlijkheid	Doden	Gewonden/Zieken	Lichamelijk lijden
55 BRANDEN IN (TIJDELIJKE) BOUWWERKEN	0	0	0	0
	Waarschijnlijkheid	Doden	Gewonden/Zieken	Lichamelijk lijden

Stap 3. Inschatten waarschijnlijkheid per incidentscenario

Van elk incidenttype wordt de waarschijnlijkheid ingeschat. Daarbij wordt uitgegaan van zes waarschijnlijkheidsklassen:

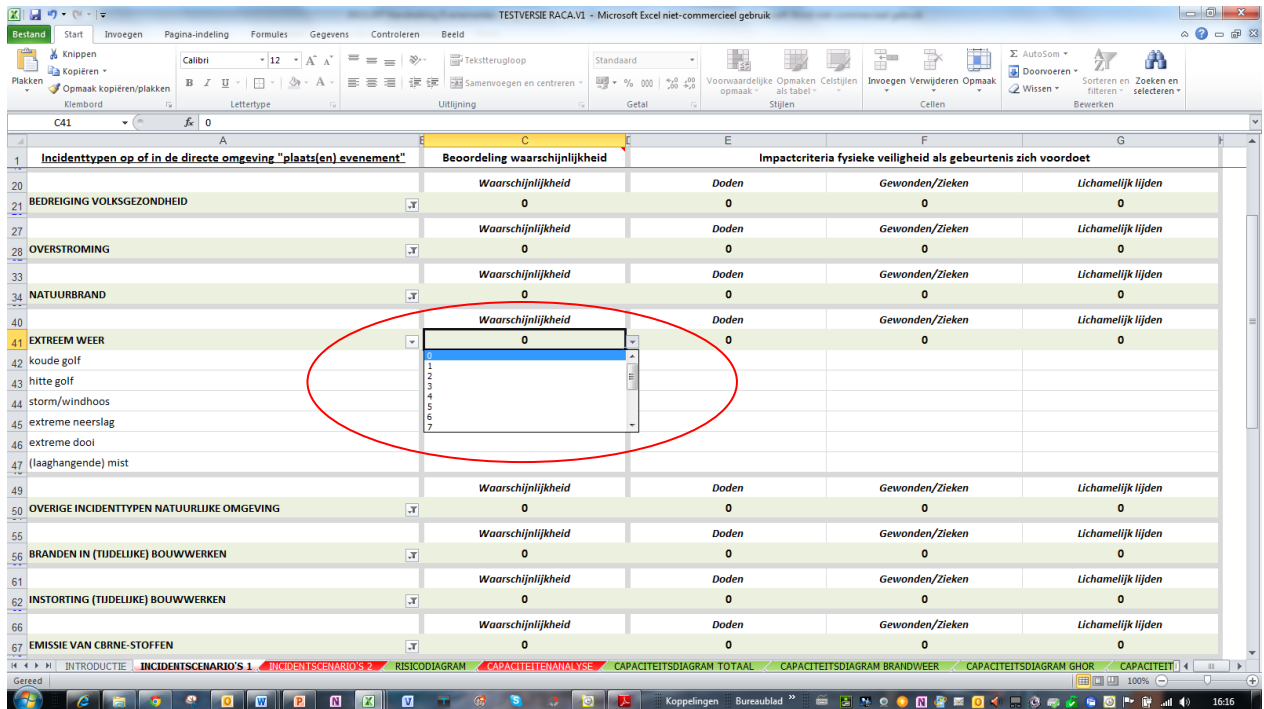
- Niet van toepassing
- Zeer onwaarschijnlijk
  - geen concrete aanwijzingen en gebeurtenis wordt niet voorstelbaar geacht
- Onwaarschijnlijk
  - geen concrete aanwijzingen, maar gebeurtenis wordt enigszins voorstelbaar geacht
- Mogelijk
  - geen concrete aanwijzingen, maar gebeurtenis is voorstelbaar
- Waarschijnlijk
  - de gebeurtenis wordt zeer voorstelbaar geacht
- Zeer waarschijnlijk
  - concrete aanwijzingen dat de gebeurtenis geëffectueerd zal worden

Binnen elk van die waarschijnlijkheidsklassen is sprake van drie subklassen: laag, midden en hoog met elk een specifieke waarde; 0 (nul) wordt gebruikt indien het incidenttype niet van toepassing is. Hier worden de overige waarden weergegeven:

Zeer onwaarschijnlijk			Onwaarschijnlijk			Mogelijk			Waarschijnlijk			Zeer waarschijnlijk		
Laag	Midden	Hoog	Laag	Midden	Hoog	Laag	Midden	Hoog	Laag	Midden	Hoog	Laag	Midden	Hoog
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Ga voor het invoeren van de waarde op de betreffende cel staan en kies uit de lijst de relevante waarde of voer deze rechtstreeks in. Doe dit dus bij *alle* incidenttypen! De gemaakte scores worden automatisch overgenomen in het *tabblad* 'incidentscenario's 2'.

Hier wordt *extreem weer* als voorbeeld gegeven:

Stap 4. Bepalen impact per incidentscenario

Als van elk incidenttype de waarschijnlijkheid is bepaald, wordt vervolgens de impact bepaald in het tabblad 'incidentscenario's 1'. Met andere woorden: als het incident zich (toch) voordoet, wordt ingeschat of daarbij sprake kan zijn van doden, gewonden/zieken en lichamelijk lijden.

Deze impactcriteria zijn gewaardeerd in zes klassen: niet van toepassing (0), beperkt (A), aanzienlijk (B), ernstig (C), zeer ernstig (D) en catastrofaal (E). De in te vullen waarden variëren per impactcriterium. Hieronder zijn aan de Handreiking regionaal risicoprofiel ontleende 'waarden' weergegeven voor het inschatten van de impact:

	0	A	B	C	D	E
Doden	NVT	1	2 - 4	4 - 40	40 - 400	> 400
Gewonden/zieken	NVT	1	2 - 4	4 - 40	40 - 400	> 400
Lichamelijk lijden	NVT	< 400	> 400	< 4.000	< 40.000	> 40.000

Stap 5. Herhalen van stappen in tabblad incidentscenario's 2

Herhaal stap 4 in het tabblad 'incidentscenario's 2' voor de impactcriteria sociaal psychologische impact en aantasting lokaal/regionaal bestuur. Het waarderen van deze impactcriteria vindt - tegen de achtergrond van de handreiking regionaal risicoprofiel - als volgt plaats.

Het waarderen van de *sociaal psychologische impact (angst/woede)* vindt plaats op basis van drie elementen: perceptie, verwachtingspatroon en handelingsperspectief. Bij het waarderen van de sociaal psychologische impact is het volgende hulpmiddel te benutten:

Indicatoren 'Perceptie'	Geen	Beperkt	Normaal	Aanzienlijk
• Onbekendheid met aard/oorzaak risico				
• Onzekerheid mate van dreiging/gevaar				
• Onnatuurlijkheid oorzaak incident				
• Treffen kwetsbare groepen				
Indicatoren 'verwachtingspatroon'	Geen	Beperkt	Normaal	Aanzienlijk
• Verlies vertrouwen in overheid/bedrijven				
• Verlies vertrouwen in hulpdiensten				
• Gevoelde verwijtbaarheid overheid/bedrijven				
Indicatoren 'handelingsperspectief'	Geen	Beperkt	Normaal	Aanzienlijk
• Onbekendheid/onervarenheid zelfredzaamheid				
• Onmogelijkheid beheersing persoonlijke situatie				
<p>Geen: indicatoren in dit scenario niet aanwezig, geen invloed op ontstaan van angst of woede. Beperkt: in zwakke mate aanwezig, op zichzelf niet voldoende voor het optreden van de uiting van angst of woede. Normaal: duidelijk herkenbaar aanwezig, draagt in beperkte mate bij aan uiting van angst of woede. Aanzienlijk: in sterke mate aanwezig, draagt dominant bij aan uiting van angst of woede.</p> <p><u>'perceptie', 'verwachtingspatroon' of 'handelingsperspectief' is significant als er minstens een indicator 'aanzienlijk' scoort</u></p>				

0: geen van de indicatoren binnen de drie categorieën van toepassing

A: wel indicatoren van toepassing, maar nul categorieën significant

B: één significante categorie

C: twee significante categorieën

D: drie significante categorieën

E: Alle indicatoren binnen de drie categorieën scoren aanzienlijk

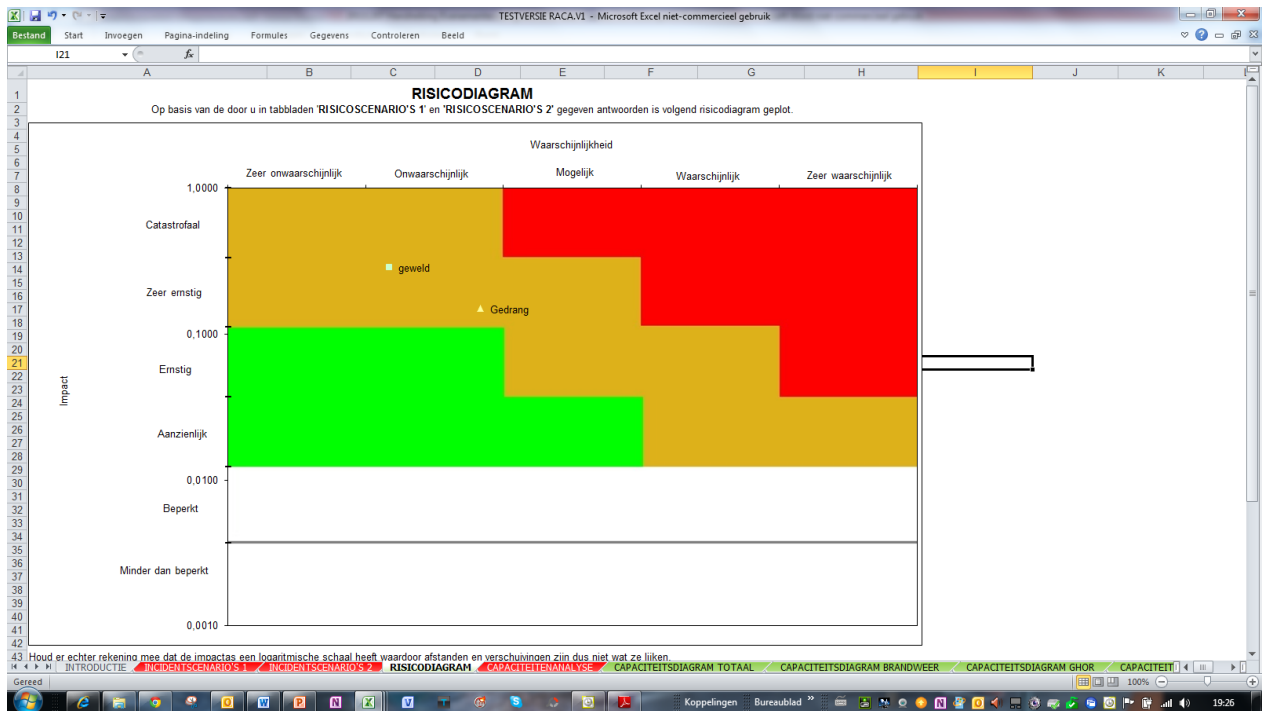
Het waarden van de *aantasting van het lokaal/regionaal bestuur* vindt plaats op basis van drie indicatoren: maatschappelijke relevantie, verwijtbaarheid en (sociale) mediageniekheid van de gebeurtenis. Bij het waarden van de aantasting van het lokaal/regionaal bestuur kan het volgende hulpmiddel worden gebruikt.

Indicatoren 'Wet van pleuris 2.0'	Geen	Beperkt	Normaal	Aanzienlijk
<ul style="list-style-type: none"> Maatschappelijke relevantie van de gebeurtenis 				
<ul style="list-style-type: none"> Verwijtbaarheid van de gebeurtenis aan het bestuur <i>Zie score 'verwachtingspatroon' (Soc. Psych. impact)</i>				
<ul style="list-style-type: none"> (Sociale) Mediageniekheid van de gebeurtenis 				
<p>Geen: indicatoren in dit scenario niet aanwezig, geen invloed op de 'Wet van pleuris'. Beperkt: in zwakke mate aanwezig, op zichzelf niet voldoende voor de 'Wet van pleuris'. Normaal: duidelijk herkenbaar aanwezig, draagt in beperkte mate bij aan de 'Wet van pleuris'. Aanzienlijk: in sterke mate aanwezig, draagt dominant bij aan de 'Wet van pleuris'.</p> <p><u>'maatschappelijke relevantie', 'verwijtbaarheid' of '(sociale) mediageniekheid' is significant als er minstens een indicator 'aanzienlijk' scoort</u></p>				

- 0: geen van de drie categorieën van toepassing
- A: wel categorieën van toepassing, maar beperkt/normaal
- B: één categorie aanzienlijk
- C: twee categorieën aanzienlijk
- D/E: drie categorieën aanzienlijk

Stap 6. Openen tabblad Risicodiagram

Na het invullen van de tabbladen 'incidentscenario's 1' en 'incidentscenario's 2' opent u het tabblad 'risicodiagram'. In dit diagram ziet u in een oogopslag de incidentscenario's weergegeven naar waarschijnlijkheid en impact. Een risicodiagram kan helpen om bestuurders inzichtelijk te maken wat er zich in het ergste geval kan voordoen. Op basis van het diagram formuleert u het advies: welke incidentscenario's kunnen worden (over)gedragen, dienen te worden gereduceerd of zelfs vermeden? Deze keuze is van belang voor de volgende stap.

In het voorbeeld zijn ter illustratie twee incidentscenario's weergegeven van de (potentiele) 19 incidentscenario's. Denkbaar is dat incidentscenario's in het witte/groene vlak kunnen worden (over)gedragen en dat incidentscenario's in het oranje/rode vlak dienen te worden gereduceerd of vermeden. *Indien niet gewaardeerd, dient u economische en ecologische veiligheid uit te vinken.* Zie linksonder het diagram!

Stap 7. Openen tabblad capaciteitanalyse

Open het tabblad capaciteitanalyse. Dit tabblad ziet er als volgt uit:

A		C	E			
Taakvelen ten behoeve van capaciteitanalyse		Beoordeling waarschijnlijkheid	Beoordeling van de impact van in te zetten capaciteiten bij het evenement op de (reguliere) bedrijfsvoering van de "OOV-diensten"			
3	Voorbereidend werk	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)
8	Uitvoerend werk ordehandhaving	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)
9	verkennen/waarnemen					
10	statische verkeersgeleiding					
11	dynamische verkeersgeleiding					
12	verkeershandhaving					
13	bewaking en beveiliging					
14	handhaving netwerken					
15	crowdmanagement en control					
16	riotcontrol					
17	ondersteunen/faciliteren ordehandhaving					
19	Uitvoerend werk opsporing	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)
26	Uitvoerend werk bronbestrijding	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)
33	Uitvoerend werk emissiebestrijding	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)
39	Uitvoerend werk acute gezondheidszorg	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)
45	Uitvoerend werk publieke gezondheidszorg	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)
52	Uitvoerend werk communicatie	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)
59	Uitvoerend werk publieke zorg	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)
66	Uitvoerend werk omgevingszorg	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)

Links staan de capaciteiten gecategoriseerd. Elke cel kan worden uitgevouwen. Klik bij het uitvouwen de relevante capaciteiten aan. In het voorbeeld zijn alle capaciteiten aangeklikt binnen de cel 'uitvoerend werk ordehandhaving'. Door het plaatsen van de cursor op de betreffende capaciteit wordt aangegeven wat eronder wordt verstaan.

Stap 8. Inschatten waarschijnlijkheid per aangeklikte capaciteit

Van elke aangeklikte capaciteit wordt de waarschijnlijkheid ingeschat, gegeven de uitkomsten van de risicoanalyse c.q. het risicodiagram. Ook bij het inschatten van de in te zetten capaciteit wordt uitgegaan van zes waarschijnlijkheidsklassen:

- Niet van toepassing
- Zeer onwaarschijnlijk
  - inzet van capaciteit wordt niet voorstelbaar geacht
- Onwaarschijnlijk
  - inzet van capaciteit wordt enigszins voorstelbaar geacht
- Mogelijk
  - inzet van capaciteit is voorstelbaar
- Waarschijnlijk
  - inzet van capaciteit wordt zeer voorstelbaar geacht
- Zeer waarschijnlijk
  - inzet van capaciteit zal geëffectueerd worden

Binnen elk van die waarschijnlijkheidsklassen is sprake van drie subklassen: laag, midden en hoog met elk een specifieke waarde. Nul (0) wordt gebruikt indien het incidenttype niet van toepassing is. Hier worden de overige waarden weergegeven:

Zeer onwaarschijnlijk			Onwaarschijnlijk			Mogelijk			Waarschijnlijk			Zeer waarschijnlijk		
Laag	Midden	Hoog	Laag	Midden	Hoog	Laag	Midden	Hoog	Laag	Midden	Hoog	Laag	Midden	Hoog
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Ga voor het invoeren van de waarde op de betreffende cel staan en kies uit de lijst de relevante waarde of voer deze rechtstreeks in. Doe dit dus bij alle aangeklikte capaciteiten! In het voorbeeld capaciteit voor 'verkennen/waarnemen':

1 Taakvelden ten behoeve van capaciteitanalyse		Beoordeling waarschijnlijkheid		Beoordeling van de impact van in te zetten capaciteiten bij het evenement op de (reguliere) bedrijfsvoering van de "OOV-diensten"			
3	Vorbereidend werk	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)	
8	Uitvoerend werk ordehandhaving	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)	
9	verkennen/waarnemen						
10	statische verkeersgeleiding						
11	dynamische verkeersgeleiding						
12	verkeershandhaving						
13	bewaking en beveiliging						
14	handhaving netwerken						
15	crowdmanagement en control						
16	riotcontrol						
17	ondersteunen/faciliteren ordehandhaving						
19	Uitvoerend werk opsporing	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)	
26	Uitvoerend werk bronbestrijding	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)	
33	Uitvoerend werk emissiebestrijding	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)	
39	Uitvoerend werk acute gezondheidszorg	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)	
45	Uitvoerend werk publieke gezondheidszorg	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)	
52	Uitvoerend werk communicatie	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)	
59	Uitvoerend werk publieke zorg	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)	
66	Uitvoerend werk omgevingszorg	Waarschijnlijkheid	Inzet brandweer	Inzet GHOR	Inzet politie	Inzet gemeente(n)	

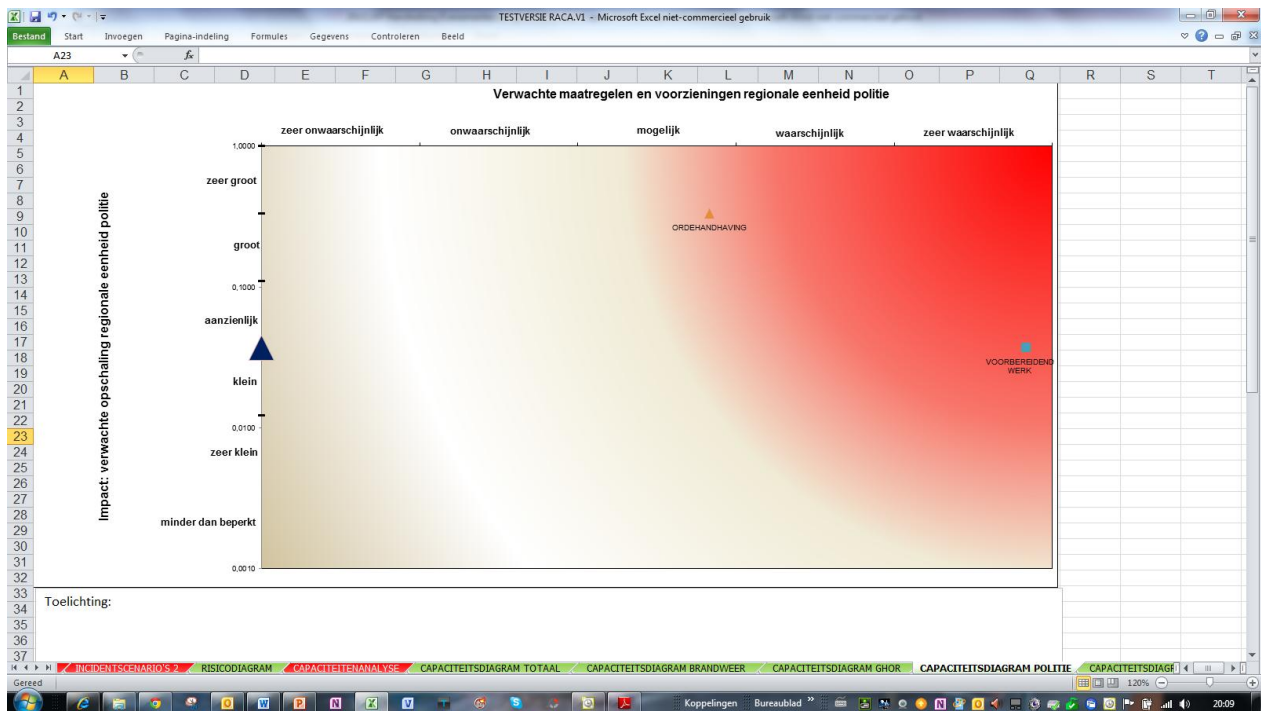
Stap 9. Bepalen wie de capaciteit levert

Na het bepalen van de waarschijnlijkheid van de in te zetten capaciteit, gegeven de uitkomsten van de risicoanalyse c.q. het risicodiagram van het evenement dient te worden bepaald wie deze capaciteit levert of leveren of met andere woorden: welke partij dient welke prestatie te behalen om het risico te beïnvloeden. Bovendien is de impact te bepalen voor die partij: niet van toepassing (0), capaciteit uit basiszorg (A), beperkte opschaling (B), aanzienlijke opschaling (C), grote opschaling (D) en zeer grote opschaling (E).

Sommige capaciteiten zijn niet aan te klikken bij bepaalde partijen, omdat zij niet (kunnen) beschikken daarover. Denk aan 'riotcontrol'; de inzet van mobiele eenheden, waar slechts de politie over kan beschikken.

Stap 10. Automatisch plotten in capaciteitsdiagrammen

Na het invullen van relevante capaciteiten en de impact daarvan op relevante partijen, worden de resultaten daarvan automatisch geplott in zogenaamde capaciteitsdiagrammen, zowel per partij als een totaaloverzicht.

In het voorbeeld zijn ter illustratie de waarschijnlijkheid en impact van capaciteiten voor ordehandhaving en voorbereidend werk weergegeven voor de regionale eenheid van de (nationale) politie. Uit het voorbeeld blijkt dat het mogelijk/waarschijnlijk is dat een grote tot zeer grote inzet van capaciteit is te verwachten voor ordehandhaving. Op de verticale as wordt de totale impact weergegeven met een blauwe driehoek; in dit geval tussen een kleine en aanzienlijke opschaling. In het veld 'toelichting' kan nader worden aangegeven welke capaciteiten op het terrein van voorbereidend werk en ordehandhaving van toepassing zijn, gegeven de uitkomsten van de risicoanalyse c.q. het risicodiagram van het evenement. Een verfijning van maatregelen en voorzieningen staan in bijlage II en in bijlage III staan mogelijke tips en tricks.

Stap 11. Formuleren integraal operationeel veiligheidsadvies

De laatste stap heeft betrekking op het formuleren van het integraal operationeel veiligheidsadvies aan de vergunningverlener op basis van het risicoprofiel; de som van het risicodiagram en de capaciteitsdiagrammen. In het advies wordt elk diagram - waar vereist - nader toegelicht. De toelichting gaat in op de maatregelen en voorzieningen die zijn genomen om de risico's te elimineren. Dit raakt het primaire doel van het risicoprofiel: het bereiken dat de risico's van het evenement én de capaciteiten om die risico's te beïnvloeden zijn geïnventariseerd en geanalyseerd, ten behoeve van het integraal operationeel advies. Zie voor de minimale inhoud van dat advies hoofdstuk III van HEV deel II. Nadat het bestuur het integraal operationeel advies heeft vastgesteld, gaan de organisaties aan de slag met planvorming (processtap vier en vijf). Belangrijk aspect is wel de (gedeeltelijke) goedkeuring van veiligheidsplan door het bestuur.

BIJLAGE I WENKENDE PERSPECTIEVEN

Het gepresenteerde model is gebaseerd op een levend document. Dit sluit aan bij het principe *Keep it short and simple*. Het is nog een beperkt hulpmiddel, maar een aantal doorontwikkelingen is mogelijk, te weten:

- integratie met Evenement assistent
- mediërend effect risicovariabelen en incidenttypen
- mediërend effect risicovariabelen en capaciteiten.

Wenselijk: integratie met Evenement assistent

De Evenement assistent beoogt een eenduidige vergunningsprocedure bij evenementen te stroomlijnen tussen de bij het evenement betrokken partijen. In het ideale geval behelst de informatie uit het uitvraagprotocol alle input voor de risicoscan. Voor de risicoscan heb je alleen de informatie uit het uitvraagprotocol nodig om te kunnen classificeren.

Wenkend perspectief: mediërend effect risicovariabelen

We kunnen nog niet de link leggen tussen incidenttypen en risicovariabelen. Neem bijvoorbeeld alcohol, dit is op zich geen risicofactor bij evenementen, maar (mogelijk) wel in combinatie met het percentage mannen in publiek. De spreiding in leeftijd kan een sterkere of zwakkere invloed hebben op de veronderstelde causaliteit van alcohol en mannen. Een ander voorbeeld is de zichtbare aanwezigheid van de Mobiele Eenheid. In hoeverre leidt de mediërende invloed van die variabelen tot het ontstaan van geweld? Er is een doorontwikkeling mogelijk in de toekomst door in expertsessies het mediërende effect tussen al die variabelen gezamenlijk te bepalen, zodat ook automatisch de incidenttypen worden gekoppeld aan de risicovariabelen.

Wenkend perspectief: mediërend effect risicovariabelen en capaciteit

Het is de nadrukkelijke wens in het veld om te komen tot een instrument, waarin wordt gewogen hoe variabelen elkaar beïnvloeden en een mediërende invloed hebben, met alle onzekerheden van dien. Oftewel: een geïntegreerde risico-capaciteiten-onzekerheidsanalyse, waarin alle mogelijke combinaties van verbanden, onzekerheden en assumpties worden geëxploreerd. Er is een doorontwikkeling mogelijk in de toekomst, door in expertsessie het mediërend effect te bepalen tussen capaciteiten en incidenttypen.

Tot slot is een verbetering van de vormgeving denkbaar; een meer toegankelijke wijze van 'scoren' op basis van een vragenlijst.

BIJLAGE II MOGELIJKE MAATREGELN (AANDACHTSPUNTEN)

Ordehandhaving

1. Verkennen en waarnemen
  - a. Maak keuze in vorm(en) van toezicht/signaleren: surveillance, camera's, helikopter, fotograferen, crowd-watcher, spotters
  - b. Meet de publieksdichtheid
    - i. Tel het publiek middels: verkochte tickets/elektronisch/polsbandjes/schatten - maximum aantal bezoekers per m2
2. Dynamisch en statisch verkeersmanagement
  - a. Compartimenteer indien nodig het desbetreffende stadsgedeelte
  - b. Zorg voor (door)stroming verkeer:
    - i. Zorg voor calamiteitenroutes (twee zijden) en opstelplaats
    - ii. Creëer uitval/vluchtwegen (1 meter breed voor 90 mensen)
    - iii. Scheid verkeerstypen (auto, openbaar vervoer, voetgangers, tweewielers)
    - iv. Zorg voor aparte routing vrachtwagens gevaarlijke stoffen
    - v. Zorg voor opvangplek voor auto's i.v.m. doorstroming doorgaande wegen in stand te houden
  - c. Circulaire publieksroutes op terrein:
    - i. Scheid publieksstromen op terrein (eenrichting)
    - ii. Creëer directe publieksroutes op terrein (geen zicht op 'shortcuts')
3. Verkeershandhaving
  - i. Zorg voor versleep mogelijkheden (kraanwagen) binnen aangewezen gebied
4. Bewaking en beveiliging
  - a. Bij (potentiële) ordeverstoorders:
    - i. Inventariseer hot shots, personen en groepen als potentiële ordeverstoorders
  - b. Met betrekking tot de toegang:
    - i. Doseer toegang publiek via kaartverkoop
    - ii. Stel duur toegang vast (begin- en eindtijd)
    - iii. Beperk wachttijden – creëer vermaak-/amusementsprogramma bij het wachten
    - iv. Stel leeftijdsgrenzen vast
    - v. Maak mogelijk keuze in: foullering, visitatie, middels röntgenapparaten/detectiepoortjes/handmatig
    - vi. Zorg voor rustgevendende voorzieningen (licht, geur, geluid)
    - vii. Zorg voor geen direct zicht op evenement (bij ingang)
    - viii. Zorg voor kluisjes voor o.a. wapens en drugs
5. Handhaving netwerken
  - a. Leg contact met potentiële ordeverstoorders door de politie, jongerenwerkers en welzijnswerkers
  - b. Organiseer met potentiële ordeverstoorders aansprekende activiteiten die de aandacht afleiden van ongewenst gedrag
  - c. Zoek onder potentiële ordeverstoorders naar personen die als vergunninghouder plichten aanvaarden en een sturende rol willen spelen
6. Crowdmanagement en -control
  - a. Meng de ordehandhavers vroeg onder het publiek: groei mee met verloop
  - b. Fouilleer preventief in veiligheidsrisicogebied
  - c. Zorg voor spreiding publiek in tijd en plaats, middels:
    - i. Spreiding programmering: voor- en naprogramma/welke artiest speelt op welk moment op welke locatie?
    - ii. Laat afbouw evenement gefaseerd verlopen (cool down programma)
7. Riotcontrol

Opsporing
<ol style="list-style-type: none"> 1. Recherchemaatregelen <ol style="list-style-type: none"> a. Arrestanten afhandeling: <ol style="list-style-type: none"> i. Creëer overdrachtmogelijkheden arrestanten aan politie   2. Opsporing algemeen 3. Opsporingsexpertise 4. Interventie <ol style="list-style-type: none"> a. Bij incident begeleiden en begeleiden van de hulpdiensten van en naar incident
Bronbestrijding
<ol style="list-style-type: none"> 1. Basisbrandweezorg <ol style="list-style-type: none"> a. Technische onderdelen/materialen/gebouwen: <ol style="list-style-type: none"> i. Zorg voor avond- en nachtverlichting; de vereiste lichtsterkte op de routes en in de verblijfsgebieden ii. Zorg voor verstevigen ondergrond/terreinaanpassing <ol style="list-style-type: none"> 1. Rijloper van minimaal 4.50 meter breed tot terrein 2. Geschikt voor een aslast van minimaal 10 ton   b. Zorg voor een calamiteitenplan/aanvalsplan met bereikbaarheidskaart c. Stel brandwachten (gemeentelijk/particulier) aan bij tijdelijke bouwwerken   2. Grootschalige watervoorzieningen <ol style="list-style-type: none"> a. Zorg voor bluswater voorzieningen: <ol style="list-style-type: none"> i. Brandkraan binnen 40 meter van ingang tent/gebouw ii. Waterlevering van minimaal 60m3/uur iii. Secundaire bluswatervoorziening binnen redelijke afstand (+/- 250 meter)   3. Natuurbrandbestrijding 4. Specialistische blussing <ol style="list-style-type: none"> a. Zorg voor: <ol style="list-style-type: none"> i. Aanwezigheid van sprinklers ii. Voldoende (hand)blusmiddelen aanwezig   5. Redding/technische hulpverlening
Emissiebestrijding
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ongevalsbestrijding gevaarlijke stoffen 2. Ontsmetten
Waarschuwen bevolking
<ol style="list-style-type: none"> 1. Waarschuwing- en AlarmeringsSysteem (WAS) <ol style="list-style-type: none"> a. Zie communicatie
Acute gezondheidszorg
<ol style="list-style-type: none"> 1. Triage/beoordeling 2. Behandeling en verwijzing <ol style="list-style-type: none"> a. Eerste hulpposten/materialen b. Chill-outruimte bij Eerste Hulppost   3. Vervoer 4. Crisiscoördinatie
Publieke gezondheidszorg
<ol style="list-style-type: none"> 1. Psychosociale hulpverlening 2. Medisch milieukundige zorg 3. Infectieziektebestrijding <ol style="list-style-type: none"> a. Zorg voor waterafvoer/aansluiting op het vuilwaterriool b. Zorg voor afsluitbare containers   4. Gezondheidsonderzoek bij rampen

Communicatie

1. Publieksvoorlichting
  - a. Monitor sociale media (Twitter, nieuwsberichten, et cetera)
  - b. Vooraf aankondigen:
    - i. Kondig verkeerscontrole/ alcoholcontrole aan
    - ii. Kondig specifieke zaken aan; bijv. lik-op-stuk beleid, snelrecht, soort straffen op welke overtreding
    - iii. Communiqueer toegankelijkheid evenement (openbaar) vervoer (NS, wegen)
    - iv. (Vooraf) Inspelen op bezoekers, omwonenden en situatie, hiermee stimuleren van zelfredzaamheid
  - c. Sturingsmaatregelen; 'het informeren en sturen van het publiek door informatieverstrekking' door³:
    - i. Lichtkranten – elektronische displays met veranderbare en actuele informatie
    - ii. Omroepinstallatie – politie/cd gebruik (teksten m.b.t. vermindering van de publieksdichtheid, noodweer en ontruiming i.v.m. bomalarm)
    - iii. Geluidssignalen om bezoekers te kunnen waarschuwen
    - iv. Exit banners – grote, hoge en duidelijke uitgangsborden
    - v. Kleurenzones – gebied verdelen in (fysiek zichtbaar gemaakte) kleurenzones
    - vi. Sms Alert – hulpdiensten en ondernemers informeren in de kleurenzones
    - vii. City Guides – artiesten op stellen zorgen voor sturing en informatie.
    - viii. Crowd-informers – geven publieksrelevante informatie
    - ix. Vervoersschema's/plattegrond/bewegwijzering (1^e hulp, uitgang et cetera)/flyers/posters/spandoeken/billboards/grote ballonnen/Informatie op entreeticket/website/bewonersbrieven
  - d. Stel bij toegang duidelijk leesbaar kernpunten huishoudelijk reglement/huisregels:
    - i. Bewaarregeling goederen/dresscode/meenemen etens- en drinkwaren/meenemen van voorwerpen
  - e. Voorkom dreigingen vervoer; vervoerders inlichten over mogelijke komst
2. Persvoorlichting
3. Verwanteninformatie

Publieke zorg

1. Opvang
  - a. Verstrek (gratis) drinken en zo nodig voedsel aan de opgevangen personen
  - b. Bij slecht weer:
    - i. Ga onderkoeling tegen (b.v. aluminium dekens/poncho's)
    - ii. Zorg voor schuilplaatsen
2. Primaire levensbehoeften
  - a. Watertoevoer voor drinkwater en sanitair gewaarborgd (watertanks)
  - b. Voldoende dames- en herentoiletten (o.a. urinoirs); ook tussen parkeerplek en terrein
  - c. Tijdelijke handen was/reiniging; douche- en kleedruimte faciliteiten (ook i.v.m. evenementen met dieren)
  - d. Toepassen klimaatcontrole middels:
    - i. Weersverwachting/buienradar/controlebureau
3. (Bijzondere) Uitvaartzorg
4. Verplaatsing bevolking
  - a. Zorg voor de aanwezigheid van noodverlichting/transparantverlichting (inclusief vluchtwegen/ontruimingsroutes verlichting)

³ Bron: Henk Reinerman

Omgevingszorg

1. Bouwbeheer
2. Ruimtebeheer
  - a. Plaats infrastructurele hulpmiddelen:
    - i. Hekwerken/crowd-barriers/tourniquet/horecabarriers
  - b. Zorg voor opvanglocaties publiek op evenemententerrein:
    - i. Stel (extra) personeel beschikbaar voor opvanglocaties
3. Milieubeheer

Bestuursondersteuning

- Bereid noodbevel burgemeester
- Pas repressieve aanpak toe met: groepsverboden, gebiedsverboden en/of meldingsplichten
- Pas snelrecht en supersnelrecht toe
- Zorg voor een multidisciplinaire schouw evenementenlocatie
- Wissel interregionaal informatie uit over notoire ordeverstoorders (regio-overschrijdend karakter)

BIJLAGE III MOGELIJKE TIPS EN TRICKS⁴

De capaciteitenanalyse maakt onderdeel uit van het risicoprofiel. De analyse heeft betrekking op 'het behalen van bepaalde prestaties binnen een bepaalde omgeving, binnen een bepaalde tijd en continueren daarvan over een bepaalde periode'.⁵ Modellen voor een capaciteitenanalyse, of beter een risico-capaciteiten-onzekerheidsanalyse ontbreken. Wel zijn er hulpmiddelen voor het inschatten van risico's op basis van simpele en gewogen excelmodellen. Het risico van die modellen is dat capaciteit wordt ingezet op veronderstelde risico's; inzet vanuit een meer moreel dan rationeel motief.

De maatregelenmatrix die hierna wordt beschreven, is een hulpmiddel bij het kiezen van bepaalde maatregelen en voorzieningen in de risicofase, incidentfase en herstelfase van (risicovolle) evenementen. De opsomming is niet limitatief en ontleend aan de geraadpleegde documenten. In de matrix wordt geen gebruik gemaakt van kengetallen c.q. Leidraad operationele prestaties. Die kengetallen worden niet als zinvol beschouwd, omdat het afstemmen van capaciteiten op risico's maatwerk is. Zoveel EHBO-posten op zoveel bezoekers/deelnemers evenement is zo'n kengetal. Net zoals zoveel beveiligers op zoveel bezoekers/deelnemers. Bovendien verschillen de gebruikte kengetallen binnen diverse handreikingen. Interessant in dat perspectief is het onderzoek naar vergunningverlening door de Inspectie Gezondheidszorg en Inspectie Openbare Orde en Veiligheid. De uitkomsten van dat onderzoek worden in het najaar van 2011 verwacht.

De algemene beleidsdoelen per fase zijn de volgende:

Risicofase (proactie en preventie):

- Risicobewustzijn creëren
- Voorkomen of wegnemen van aanwezigheid van (oorzaak, bron van) dreiging/incident
- Voorkomen of wegnemen van kans op, ontwikkeling en verspreiding van dreiging/incident
- Voorkomen of wegnemen van blootstelling aan of kwetsbaarheid voor de dreiging/incident
- Bevorderen van de condities voor directe respons op de dreiging/incident.

---

⁴ Deze tips en tricks zijn tot stand gekomen na een inventariserend onderzoek in het kader van het project Handreiking Evenementenveiligheid. Ze zijn aangedragen door medewerkers van gemeenten, veiligheidsregio's en operationele hulpdiensten.

⁵ RKRC-2009.

Incidentfase (preparatie en repressie):

- Zorg voor adequate organisatorische kaders voor directe respons
- Zorg voor adequate afspraken over werkwijzen voor directe respons
- Zorg voor adequate informatiepositie voor directe respons
- Zorg voor adequate kwaliteiten van directe respons
- Zorg voor adequate kwantiteiten van directe respons.

Herstelfase (nazorg):

- Zorg voor een vloeiende overgangsfase en naadloze overdracht aan reguliere instanties
- Herstel normaal functioneren maatschappelijk leven.

De hieronder weergegeven maatregelen komen voort uit documentatie uit het werkveld. Hiervoor zijn tientallen documenten doorgenomen. De deelgebieden zijn uitputtend, maar de voorbeelden van capaciteit zijn *niet* limitatief. De capaciteit is onderverdeeld in de volgende werkgebieden:

- Bestuurlijk en beleid
Capaciteit met betrekking tot de planvorming, beleid en bestuurlijke maatregelen/afwegingen.
- Communicatie
Capaciteit met betrekking tot middelen om het gedrag van het publiek te beïnvloeden.
- Brand en ongeval
Capaciteit met betrekking tot ongevals- en brandbestrijding.
- Gezondheid
Capaciteit met betrekking tot publieke en acute gezondheid.
- Ordehandhaving en justitie
Capaciteit met betrekking tot ordehandhaving, mobiliteit, beveiligen en opsporing.
- Publieke omgeving
Capaciteit met betrekking tot de zorg van de omgeving.

Risicofase (proactie en preventie)

De capaciteit wordt per werkgebied verdeeld, waarbij de volgende beleidsdoelen worden nagestreefd:

Risicofase (proactie en preventie):

- Risicobewustzijn creëren
- Voorkomen of wegnemen van aanwezigheid van (oorzaak, bron van) dreiging/incident
- Voorkomen of wegnemen van kans op, ontwikkeling en verspreiding van dreiging/incident
- Voorkomen of wegnemen van blootstelling aan of kwetsbaarheid voor de dreiging/incident
- Bevorderen van de condities voor directe respons op de dreiging/incident.

Risicofase	
Werkgebieden	Maatregelen
Bestuurlijk en beleid	
	<ul style="list-style-type: none"> • Bij lokale effecten zorgdragen voor een werkbare balans tussen strengheid en permissiviteit • Het maken van een keuze; meer/minder repressieve aanpak met groepsverboden, gebiedsverboden en/of meldingsplichten • Regionale beleidskaders: leg het beoogde gemeentelijke beleid niet op aan lastige groepen binnen één jaar • Regionale (gezamenlijke) normstelling (bijvoorbeeld bij vreugdevuren en de wijze van optreden bij geweld tegen hulpverleners) • Indien nodig eenmalige acceptatie/regulering van bepaald evenement - maak duidelijk dat dit eenmalig is • Stem maatregelen zo veel mogelijk af met de eigenaren, gebruikers en omwonenden • Stem maatregelen/aanpak af om klein incident te detecteren • Stem maatregelen/aanpak af om klein incident tijdig te de-escaleren • Stem maatregelen/aanpak af om omstanders te beïnvloeden zodat zij niet deelnemen aan ongeregeldheden • Stem maatregelen/aanpak af om ontstane grimmige sfeer positief te beïnvloeden • Bezie ook hoe sterk en bruikbaar de netwerken van jongeren en welzijnswerkers zijn • Betrek als lokaal bestuur bij het aanpakken van risico's de bewoners, horeca en feestorganisatoren • Benut reguliere horeca- of evenementenoverleg/reguliere samenwerking bij aanpak van risico's • Zorg voor getraind/opgeleid personeel:<ul style="list-style-type: none"> ○ Mono- en/of multidisciplinaire oefening operationele/verbindingen/communicatie/leidinggevenden ○ Zorg voor getraind personeel/geïnstreerd: ordedienst, verkeersregelaars, publieksstewards, BHV-ers et cetera

- Gediplomeerd EHBO personeel – minimale eisen/kwaliteit
- Maak afspraken over doel, wijze en deelname evaluatie
- Bereid noodbevel burgemeester voor
- Maak afspraken over:
  - Alcohol- en drugsbeleid
  - Visitatie- en controlebeleid
  - Optreden tegen geweld tegen hulpverleners
  - Uitsluiting van specifieke groepen
  - Registratie van incidenten, schades en andere relevante gebeurtenissen
  - Beperk overmatig gebruik; belonen van alcoholvrij blijven, zones
  - Klachtenregeling
  - Hoe te handelen bij (dreigende) gevarensituatie (weer, brand, instorting)
  - Hoe te handelen bij (dreiging van) agressie, vandalisme en terrorisme
- Creëer een balans in de werkwijze en inzet van de politie; kies een combinatie uit de volgende modaliteiten:
  - Groepsgewijze surveillance van reguliere agenten
  - Flex-ME of flying squad
  - Reguliere ME, in vreedestue, inzetten in wijken of dorpen
  - Reservecapaciteit in de vorm van parate ME
  - Zorg voor voldoende prioriteit en capaciteit voor justitieel optreden
- Bij inzet verschillende beveiligingsbedrijven; check op congruentie medewerkers
- Onderaannemers:
  - Gecertificeerd personeel van beveiliging en geneeskundig bureau
  - Inzet conform gestelde eisen genoemd conform de wet particuliere beveiligingsorganisaties
- Houd rekening met:
  - Afgelasting
  - Veranderen van aanvangstijdstip
- Stel maximaal aantal bezoekers vast (i.v.m. vluchtbreedte)
- Bij toezichthouders:
  - Maak een afspraak over de frequentie van enige vorm van toezicht
  - Overzicht van te verwachten (kwaliteit) toezichthouders
  - Overzicht van doelen waarop toezicht moet zijn, met welke frequentie
  - Afstemming tussen toezichthouders
  - Briefing van toezichthouders en ordehandhavers
- Bij een nationaal evenement (Koninginnedag, Prinsjesdag, Nationale Dodenherdenking, Veteranendag, Parlementsverkiezingen; lijst niet limitatief, aanmerken evenement als nationaal evenement geschiedt

	<p>door minister van Veiligheid en Justitie op advies van NCTB) onder meer de volgende maatregelen in acht nemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Toepassen werkwijze/stelsel Bewaken en Beveiligen ○ Opstellen van Integraal bewakings- en beveiligingsplan ○ Definiëren veiligheids(risico)gebieden ○ Vaststellen safehouses en veiligheidscorridors ○ Luchtverkeersmaatregelen luchtruim ○ Controle luchtruim via radarstations ○ In driehoek/vierhoek afspraken m.b.t. opschaling voor geweldstoepassing ○ Specifieke maatregelen ringen/gebieden
Communicatie	
	<ul style="list-style-type: none"> ● Informeren via (communicatieplan): <ul style="list-style-type: none"> ○ Media (preventief) ○ Vervoersschema's/plattegrond/huisregels ○ Bewegwijzering naar de toiletten, informatiebalie, EHBO, e.o. belangrijke plaatsen ○ Bebording, omroepinstallatie, elektronische signalering, schriftelijke instructies en folders <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bij folder- en sampleverbod: gebruikmaken van alternatieve promotie als spandoeken, tekst- en reclameborden, billboards, grote ballonnen, et cetera ○ Posters ○ Informatie op entreeticket ○ Website ○ Bewonersbrieven ○ Dynamische Route Informatie Panelen (DRIP) ○ Tekstwagens ○ Informatieschermen bij de ingang en parkeergelegenheid (over evenement maar ook over verkeer en openbaar vervoer) ○ Omroepinstallatie (voor o.a. ontruiming) ○ Cd met teksten (in meerdere talen), met informatie/opdracht bij b.v. calamiteit ● Treinen/laatste trein gemist; de treinreizigers worden door de NS geïnformeerd, o.a. door flyers, over de vertrektijden ● Toegankelijkheid gehandicapten of andere kwetsbare groepen aangeven ● Informeren ziekenhuizen, huisartsen, psychosociale hulpverleningsinstellingen ● Door in te spelen op de negatieve pers voor de buurt (mogelijke strafrechtelijke en financiële gevolgen, gezondheidsrisico's), stimuleren van melding- en aangiftebereidheid en dat burgers/ouders zelf maatregelen nemen

	<ul style="list-style-type: none"> • Vooraf aankondigen verkeerscontrole/alcoholcontrole • Communicatieplan voor bewoners en gebruikers in omgeving onder invloed gebied van het evenement • Specifiek aankondigen b.v. lik-op-stuk beleid, snelrecht, soort straffen op welke overtreding • Informeren van de meldkamer • Zorg voor bereikbaarheid organisator evenement: <ul style="list-style-type: none"> ○ Aanspreekpunt organisatie en hulpdiensten • Afspraken maken over alarmering en waarschuwing • Maak duidelijke afspraken over communicatie richting de burgemeester, de hoofdofficier van justitie en de korpsleiding • Zorg voor uniform kaartmateriaal: <ul style="list-style-type: none"> ○ Rastertekening (schaal) • Voorzien in voldoende verbindingsmogelijkheden en –middelen om te kunnen communiceren • Zorg voor communicatiemiddelen intern • Zorg voor communicatiemiddelen extern • Verfijn de registratie van lokaal naar centraal en vice versa (de NIK-RIK lijn) van deze continue informatievoorziening • Sturingsmaatregelen ‘het informeren en sturen van het publiek door informatieverstrekking’: <ul style="list-style-type: none"> ○ Lichtkranten - grote displays boven de publieksroutes met veranderbare en actuele informatie ○ Omroepinstallatie podia - ook de politie kan hiervan gebruik maken, al dan niet middels een cd, waarop teksten staan m.b.t. vermindering van de publieksdichtheid, noodweer en ontruiming i.v.m. bomalarm <ul style="list-style-type: none"> ▪ Geluidssignalen om bezoekers te kunnen waarschuwen ○ Exit banners - grote, hoog geplaatste borden, met tekst: ‘EXIT’ of ‘UITGANG’ bij vermaakcentra en publieksroutes ○ Kleurenzones - het evenementengebied is verdeeld in fysiek zichtbaar gemaakte kleurenzones. Dit is een duidelijke locatieaanduiding voor bezoekers, ondernemers en hulpdiensten ○ Sms Alert - hulpdiensten en ondernemers worden geïnformeerd over bijvoorbeeld publieksdichtheid en bijzonderheden in de kleurenzones ○ City Guides - artiesten op stellen. Beïnvloeden de bezoekers bij hun keuzemoment. Werken veelal ter ondersteuning van de lichtkranten ○ Crowdinformers - geven publieksrelevante informatie aan publiek of bij de ingangen van de kleurenzones ○ Hekwerken/crowdbarriers - als sturing door informatieverstrekking niet aan de orde is ○ Ludiek geklede artiesten op stellen, die het publiek in een gewenste richting wijzen
--	--

Brand en ongeval	
	<ul style="list-style-type: none"> • Verstevigen ondergrond/ terreinaanpassing • Compartimentering gebouw(en) • Klimaatbeheersing in gebouwen • Avond- en nachtverlichting; de vereiste lichtsterkte op de routes en in de verblijfsgebieden • Elektriciteit & noodvoeding voor de functioneel vereiste installaties (licht, geluid, verwarming en ventilatie) • Brandwachten (gemeentelijk/particulier) bij tijdelijke bouwwerken • Afhekken gevaarlijke objecten in de omgeving en op het terrein • Indien afgesloten door hekwerken: makkelijk te verwijderen door hulpdiensten/organisatie • Rijloper van minimaal 4.50 meter breed tot terrein: <ul style="list-style-type: none"> ○ Geschikt voor een aslast van minimaal 10 ton • Afsluiten containers • Vuurwerk: verklaring geen bezwaar • Indien tijdelijk bouwwerk - voldoet de tent aan juiste normering m.b.t. onbrandbaarheid (DIN 4102) • Materialen dienen onbrandbaar te zijn (of aantoonbaar geïmpregneerd) • Versiering aan plafond/tentdak niet toegestaan • Voldoende (hand)blusmiddelen aanwezig • Brandkraan binnen 40 meter van ingang tent/gebouw • Waterlevering van minimaal 60m³/uur • Secundaire bluswatervoorziening binnen redelijke afstand (+/- 250 meter) • Wegnemen versmallingen/trappen/hogteverschillen • Inrichting evenemententerrein naar inzicht - locatie podia: <ul style="list-style-type: none"> ○ Structuur brengen in het evenementengebied (benoemen publieksroutes en evenementenlocaties) ○ Speciale hekken/'barriers' ○ Plaatsing van onderkomens voor hulpverlening op strategisch bereikbare en veilige plaats ○ Instellen opvangplaatsen (-ruimten) voor (grote) groepen mensen tijdens of na incident ○ Calamiteitenplan c.q. aanvalsplan met bereikbaarheidskaart • Veiligheidsnormen benoemen (ten behoeve van de publieksroutes en evenementenlocaties) • Aanwezigheid noodverlichting/transparantverlichting (inclusief vluchtwegen/ontruimingsroutes verlichting) • Aantal vluchtmogelijkheden en goed verdeeld over gehele ruimte (1 meter breed voor 90 mensen) • Opstellingsplan/stoelenplan/compartimentering
Gezondheid	
	<ul style="list-style-type: none"> • EHBO posten/materialen • Voorzieningen voor gehandicapten

	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen gewondenspreidingsplan (rekening houden met rivaliserende publieksgroepen) • Opstellen ambulance bijstandsplan • Chill-outruimte • Dagelijkse gezondheidszorg en hygiëne (technisch hygiënische zaken) • Watertoevoer voor drinkwater en sanitair gewaarborgd (watertanks) • Voldoende dames- en herentoiletten (o.a. urinoirs): <ul style="list-style-type: none"> ○ plaatsen van voldoende sanitaire voorzieningen tussen parkeerplaatsen, arrivals en toegang evenemententerrein (schoon en gratis) • Tijdelijke douche- en kleedruimten • Voorkomen van alcoholvoorzieningen buiten het terrein/in de trein • Waterafvoer/-aansluiting op het vuilwaterriool
Ordehandhaving en Justitie	
	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor spreiding publiek in tijd en plaats <ul style="list-style-type: none"> ○ Spreiding programma-aanbod in tijd (voor- en na-programma) ○ De programmering – welke artiest speelt op welk moment op welke locatie - in multidisciplinair verband toetsen • Beperk wachttijden; creëer vermaak-/amusementsprogramma bij het wachten • Tellen van publiek: verkochte tickets/elektronisch/polsbandjes/schatten; maximum aantal bezoekers per vierkante meter • Dosering toegang via kaartverkoop • Bij potentiële ordeverstoorers: <ul style="list-style-type: none"> ○ Inventariseer hot shots, personen en groepen als potentiële ordeverstoorers ○ Breng de potentiële ordeverstoorers in beeld; weet wie er is en wat hun belangrijkste wensen en grieven zijn ○ Leg contact met potentiële ordeverstoorers door de politie, jongerenwerkers en welzijnswerkers ○ Wissel interregionaal informatie uit over notoire ordeverstoorers (regio-overschrijdend karakter) ○ Bespreken/documenteren van de notoire ordeverstoorers creëert bekendheid bij functionarissen en heeft preventieve middelen door aanspreken ○ Organiseer met potentiële ordeverstoorers aansprekende activiteiten die de aandacht afleiden van verwerpelijk vertier ○ Beperken dat leiders geen groepen om zich heen verzamelen ○ Dreiging wegnemen; stuk maken van potentiële verstoringen ○ Zoek onder potentiële ordeverstoorers naar personen die als vergunninghouder plichten aanvaarden en een sturende rol willen spelen

	<ul style="list-style-type: none"> • Signaleren: <ul style="list-style-type: none"> ○ Meng ordehandhaver vroeg onder publiek: peil de sfeer, verzamel informatie, schat de loop van het evenement in en leg de spelregels uit ○ Vormen van toezicht/signaleren: surveillance, camera's, helikopter ○ Fotograferen, filmen of observatie van bezoekers/aanstellen crowd-watcher • Aanpak eind evenement: <ul style="list-style-type: none"> ○ De afsluiting of afbouw van evenement gefaseerd laten plaatsvinden i.v.m. beschikbare afvoer-capaciteit en mogelijke (geluids)overlast van vertrekkende groepen ○ Bij afsluiting cool down-programma toepassen, indien problemen met vertrekkende groepen kunnen worden verwacht • Toegang: <ul style="list-style-type: none"> ○ Fouillering (preventief fouilleren in veiligheidsrisicogebied) ○ Visitatie ○ Vaststellen van duur, begin- en eindtijd toegang ○ Ongewenste groepen weghouden ○ Leeftijdsgrenzen vaststellen ○ Rustgevende voorzieningen (licht, geur, geluid) ○ Ruime toegang tot evenement ○ Geen direct zicht op evenement (bij ingang) ○ Kluisjes voor wapens, drugs, et cetera ○ Bezoekersveiligheidshulpmiddelen (röntgenapparaten, detectiepoortjes, scannen toegangsbewijzen et cetera) ○ Overdracht mogelijkheden arrestanten aan politie • Infrastructurele hulpmiddelen (tourniquet, toegangspoorten, hekwerken, horeca barrier et cetera) Stel bij toegang duidelijk leesbaar kernpunten huishoudelijk reglement/huisregels: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bewaar regeling goederen ○ Dresscode (geen voetbalshirts) ○ Meenemen etens- en drinkwaren ○ Meenemen van voorwerpen • Bereid bij dreiging van arrestaties, arrestantenafhandeling specifiek voor • Pas snelrecht/super-snelrecht toe • Draag zorg voor een zo goed mogelijke uitgangspositie voor eventuele justitiële trajecten • Hulpdiensten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Zorg voor goede bereikbaarheid vanaf twee zijden voor hulpverlenende diensten ○ Zorg voor goede bereikbaarheid bluswatervoorzieningen ○ Ruime opstelplaats hulpverleningsdiensten
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Circulaire verkeersroutes: <ul style="list-style-type: none"> ○ Houd zijwegen vrij ○ Creëer uitvalswegen ○ Creëer vluchtwegen ○ Scheiden verkeerstypen (auto, openbaar vervoer, voetgangers, tweewielers) ○ Eenrichtingsverkeer ○ Bereikbaarheid regio, bewoners, bezoekers waarborgen ○ Maximale ontsluiting ○ Omleidingsroutes ○ Calamiteitenroutes ○ Zorg voor verkeersregelaars ○ Zorg voor doorlaatposten ○ Opvang van auto's creëren bij knooppunten en bij of op evenemententerrein om file op doorgaande wegen te voorkomen ○ Routing vrachtwagens gevaarlijke stoffen • Circulaire publieksroutes op terrein: <ul style="list-style-type: none"> ○ Scheiden van publieksstromen op terrein (eenrichting) ○ Directe publieksroutes op terrein (geen zicht op 'shortcuts') • Compartimentering stadsgedeelte • Afzettingenbeleid • Faciliteiten: <ul style="list-style-type: none"> ○ (op afstand) Parkeren ○ Parkeren/fietsenstallingen ○ (Gratis) openbaar vervoer ○ Extra openbaar vervoer (voldoende capaciteit) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Voorkomen dreigingen vervoer; vervoerders inlichten over mogelijke komst • Maak afspraken over versleping (kraanwagen) binnen aangewezen gebied
Publieke omgeving	
	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor voldoende, herkenbare en op juiste plekken geplaatste containers (minimaal 1 kg afval per bezoeker tijdens een evenement dat 4 uur duurt) • Toepassen klimaatcontrole middels: <ul style="list-style-type: none"> ○ Weersverwachting <ul style="list-style-type: none"> ▪ Reserveren sprinklers ▪ Voorraad poncho's

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Maatregel tegen onderkoeling (bv. aluminium dekens) ▪ Tijdelijke drinkwatervoorziening ▪ Schuilplaatsen ○ Weertoezicht ○ Buienradar ● Geluid:<ul style="list-style-type: none"> ○ Houd rekening bij plaatsen van geluidsbronnen met richting (geluidsbarrière; reflecterend c.q. geluidsabsorberend) en volume (max. geluidsniveau) van het geluid ○ Aandacht geluid voor omgeving zoals ziekenhuizen, bedrijven en instellingen ● Zorg voor opvangruimte publiek op evenemententerrein
--	--

Incidentenfase (preparatie en repressie)

De capaciteit wordt per werkgebied verdeeld, waarbij de volgende beleidsdoelen worden nagestreefd:

Incidentfase (preparatie en repressie):

- Zorg voor adequate organisatorische kaders voor directe respons
- Zorg voor adequate afspraken over werkwijzen voor directe respons
- Zorg voor adequate informatiepositie voor directe respons
- Zorg voor adequate kwaliteiten van directe respons
- Zorg voor adequate kwantiteiten van directe respons.

Incidentfase	
Werkgebied	Maatregelen
Bestuurlijk en beleid	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg bij risicovolle evenementen voor een bestuurlijke waarnemer, die beslist of informeren van het bestuur, justitie en de top van de politie, noodzakelijk is • Werk op straatniveau multidisciplinair samen - stuur teams van politie, gemeente en brandweer de straat op om situaties te beoordelen, te besluiten over de inzet en zo nodig te laten voorzien in een reactie - stel multidisciplinaire handhaving teams op • Zorg dat jongerenwerkers in dienst zijn op de avond van de jaarwisseling en zo mogelijk samenwerken en communiceren met potentiële ordeverstoorers, en ook vroegtijdig ingrijpen • Stimuleren en sturen zelfredzaamheid • Schouw (controleer) de gemaakte afspraken en maatregelen • Beschikbaar en bereikbaar hebben van een bedrijfshulpverleningsorganisatie • Indien GHOR optreedt, werkt het geneeskundige personeel onder leiding van de GHOR:<ul style="list-style-type: none"> ○ Dit ook indien de calamiteit in de nabijheid van het terrein plaatsvindt en die calamiteit evenement gerelateerd is • Mogelijk preventieve inzet extra OvD en/of HOvD (als Leider COPI) specifiek voor evenement paraat (afhankelijk van opkomsttijden):<ul style="list-style-type: none"> ○ Tevens kan bijvoorbeeld de Commandohaakarmbak en VC2 in gezet worden
Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> • Omroepinstallatie:<ul style="list-style-type: none"> ○ Zorg voor omroepinstallatie op aggregaten ○ Zorg voor een volwaardig back-up communicatiesysteem

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Algemene omroepinstallatie kan in geval van nood de overige geluidsinstallaties ondergeschikt maken ○ Waarschuwen van de bezoekers na overleg in COPI ● Communicatieve hulpmiddelen (inzet stagemanagers, megafoon, intercom, centrale post met luidsprekers et cetera) ● Informeer gedurende het evenement de pers/media over het verloop van het evenement ● Bij optreden hulpdiensten stemmen de overheidsvoorlichter en de organisator met elkaar af – er wordt niet apart geïnformeerd ● Monitoren nieuwe media (Twitter et cetera) ● Maak gebruik van alarmering signaal (W.A.S. – gebruik bevoegdheid ligt bij de brandweer) ● Op ieder moment een overzicht kunnen verschaffen van de veiligheidstoestand op het terrein op basis van vooraf opgestelde items
Brand en ongeval	
	<ul style="list-style-type: none"> ● Vrijhouden ontruimingsroutes ● Het verwijderen van blokkades bij het incident om de bron- en effectbestrijding mogelijk te maken ● Het veiligstellen van ingestorte of anderszins beschadigde podia, tenten en dergelijke, opdat de hulpverlening veilig kan geschieden ● Briefing tussen staande organisatie en COPI ● Permanent COPI/Coördinatie Team Plaats Incident (CTPI) ● Coördinatie toepassen (alarmering over opschaling et cetera)
Gezondheid	
	<ul style="list-style-type: none"> ● Om voedselvergiftiging te beperken/voorkomen worden er controles uitgevoerd door de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA)/organisatie ● Frequent reinigen van de toiletten. Beschikbaar stellen van middelen (water/zeep of reinigingsdoekjes) om bij de toiletten de handen te wassen ● Afval: <ul style="list-style-type: none"> ○ Legen van de normaal aanwezige afvalbakken voorafgaand aan een evenement ○ Geregeld afval verzamelen en afvoeren ● Toezicht op de kwaliteit van eventuele piercingzetter en tatoeagemakers ● Houd toezicht op het gebruik van alcohol en drugs en signaleer misbruik ● Melding maken aan de hulpverleningsdiensten van groepen onwel geworden bezoekers
Ordehandhaving en justitie	
	<ul style="list-style-type: none"> ● Zorgdragen voor zichtbaarheid diensten ● Wees aanwezig op plaatsen waar zich grotere groepen verzamelen. Zorgt voor interactie met het publiek en meegroeien met emotie

	<ul style="list-style-type: none"> • Breng de 'hotspots' en 'hot shots' in kaart begin en houd probleemgebieden/overlastveroorzakers in de verschillende fasen in de gaten • Crowd control maatregelen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Informeren via media ○ Toepassen/handhavenveiligheidsnormen ○ Toepassen/handhavenprogrammering ○ Publieksdichtheid meten en de resultaten effectueren ○ Informeren en sturen publiek (zie sturingsmaatregelen) ○ Inzet spotters • Opstopping/hoge publieksdichtheid bij o.a. toegangspoort? Start met selectief fouilleren, afsluiten en omleiden na toestemming van politie • Nagaan of het een geïsoleerd incident is of dat er patronen zichtbaar zijn • Voorkomen dat in reactie op een incident andere potentiële ordeverstoorers afkomen op incident • Vastleggen van namen van gespotte/ordeverstoorers • Desgevraagd beveiligingspersoneel ter beschikking stellen om een plaats delict af te schermen – zij werken dan onder leiding van de politie • Opvangen van getuigen en deze conform de instructies van de politie afzonderen • Afzetten en afschermen van wegen rondom evenemententerrein (verkeersplan) en afschermen objecten/ (delen) van terrein. Verkeer regelen • Het begeleiden en begeleiden van hulpverleningseenheden van een uitgangstelling naar de plaats incident en vice versa
Publieke omgeving	
	<ul style="list-style-type: none"> • Stel (extra) personeel beschikbaar voor opvanglocaties • Slachtoffers: <ul style="list-style-type: none"> ○ Het verzamelen, groeperen en verifiëren van informatie over slachtoffers ○ Het verstrekken van informatie over slachtoffers aan de hulpverleningsdiensten of gemeente ○ Identificeren van slachtoffers - de organisator stelt gegevens van bezoekers ter beschikking ○ Het registreren van de schade van getroffenen en de slachtoffers van een incident ○ Verstrek (gratis) drinken en zonnodig voedsel aan de opgevangen personen • Multidisciplinaire schouw evenementenlocatie • Regelmatige meten en, indien noodzakelijk, regulatie van de temperatuur en de luchtvochtigheid tijdens het evenement

Herstelfase (nazorg)

De capaciteit wordt per werkgebied verdeeld, waarbij de volgende beleidsdoelen worden nagestreefd:

Herstelfase (nazorg):

- Zorg voor een vloeiende overgangsfase en naadloze overdracht aan reguliere instanties
- Herstel normaal functioneren maatschappelijk leven.

Herstelfase	
Werkgebied	Maatregelen
Bestuurlijk en beleid	
	<ul style="list-style-type: none"> • Ga weer naar de 'dagelijkse' situatie terug qua:<ul style="list-style-type: none"> ○ Terrein ○ Personeel ○ Bezoekers ○ Omgeving ○ Organisatie
Communicatie	
	<ul style="list-style-type: none"> • Beschouw de persvoorlichting als een kritisch moment - spreek zeker niet te snel, als een soort bezweringsformule, de woorden uit dat het evenement 'rustig is verlopen' • Houd een logboek bij, waarin een beschrijving wordt gegeven van alle relevante meldingen/maatregelen die zijn gedaan vanaf de aanvang tot afloop evenement • Voer een debriefing (per organisatie en/of gezamenlijk) uit en benut deze bij de evaluatie • Wees in de nasleep zo nodig 'kritisch naar elkaar toe', binnen het korps en in het multidisciplinaire netwerk, en kom op onderdelen zo nodig terug op <i>onrealistische, niet doeltreffend of onnodig beleid</i> • Zorg voor aparte nazorgtrajecten voor publiek en personeel
Brand en ongeval	
Gezondheid	
Ordehandhaving en justitie	
Publieke omgeving	
	<ul style="list-style-type: none"> • Zorg voor een klachtenregeling/afhandeling • Zorg voor een schaderegeling/afhandeling

